

MÚSICAS POPULARES URBANAS										CÓDIGO											
MATERIA										TITULACIÓN		Título Superior de Música									
ESPECIALIDADE					MUSICOLOXÍA					ITINERARIO		ETNOMUSICOLOXÍA									
CARÁCTER					OPTATIVA					TIPO DE CLASES		Colectiva									
DEPARTAMENTO					MUSICOLOXÍA					COORDINADOR/A		LUIS COSTA VÁZQUEZ									
N.º CUADRIMESTRE		1		H. lectivas/semana		2		H. lectivas/ cuadrimestre		64		HORAS/ ECTS		30		ETCS totais da disciplina		12			
CURSOS		1.º curso			2.º curso			3.º curso			4.º curso			IDIOMAS		Galego / Español					
CUADRIMESTRES		I		II		III		IV		V		VI		VII		VIII		OUTROS IDIOMAS*			
ETCS/ CUADRIMESTRES										6		6		ECTS de formación instrumental complementaria (Só instrumento principal)							
*Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, recibirán as clases das disciplinas de carácter individual no idioma especificado no seu acordo de Formación. Nas demais disciplinas, poderán recibir asistencia e orientación dos seus Titores nos "outros idiomas" citados nesta programación sen que iso implique que as clases sexan impartidas neses idiomas.																					
DOCENTES		NOME E APELIDOS						MAIL/TEL/WEB						TITORÍA							
		Iván Abal Pulleiro						ivan_abal@csmvigo.com													
DESCRIPCIÓN DA DISCIPLINA				Panorama dos principais movementos musicais de carácter popular urbano dende finais do século XIX ata a actualidade, dende as aproximacións histórica e sistemática. Estudo destes movementos como fenómenos sociais catalizadores de identidades e como xeradores de multiplicidade de tendencias actuais, empregando perspectivas teóricas e metodolóxicas axeitadas a este tipo de músicas.																	
COÑECEMENTOS/REQUISITOS				Requírese estar matriculado no curso correspondente																	
2. Competencias																					
Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)																					
TRANSVERSAIS		T 2, 4, 12																			
XERAIS		X 5, 10, 12, 16, 18, 21, 26																			
ESPECÍFICAS		EM 2, 3, 5, 6, 7, 8																			
3. Obxectivos																					
DESCRIPCIÓN												COMPETENC									
1. Introducir ao alumnado no campo emerxente dos estudos culturais. 2. Coñecer e diferenciar os principais xéneros de músicas populares urbanas. 3. Estudar os principais estilos de músicas populares urbanas desenvolvidos ao longo do século XX, incidindo en aqueles que tiveron un consumo masivo 4. Reflexionar sobre o valor e o alcance das músicas populares urbanas na sociedade contemporánea												1.- T 2, 4, 12, X 10, 16, EM 5, 8 2.- T 2, 4, X 5, 16, EM 5, 8 3.- T2, 12, X 5, 10, 12, 16, EM 3, 5, 7 4.- T 12, X 10, 16, EM 8									
4. Contidos																					
TEMAS				DESCRITOR SUBTEMAS												SESIÓNS					
1. As músicas populares urbanas				1. Concepto e obxecto da análise musical. 1.1 Concepto. 1.2 O estudo das músicas populares urbanas por parte da musicoloxía												2					
2. O Blues y Jazz				2.1. Nacemento do Blues. 2.2. Transcendencia do conflito racial. 2.3 Consolidación do swing e o jazz. 2.4 Novas tendencias do jazz												8					
3. O Rock e outras músicas populares urbanas				3.1 Organoloxía. 3.2. Estilos. Recursos musicais empregados. 3.3. Tecnoloxía musical aplicada ás MPU. 3.4. O mercado. Consumo: Aspectos sociolóxicos.												8					
4. Canción de autor e canción protesta				4.1. A canción de autor como xénero musical. A canción protesta na realidade galega. 4.2. Cantautores e canción protesta no mundo.												3					
5. Novas tendencias das músicas populares urbanas				5.1 As MPU na actualidade. 5.2. Importancia das rrrs nas MPU. 5.3. Novas tendencias: regatón, rap, trap, indie,												3					
												Total de sesións por cuadrimestre				12					

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		OBSERVACIÓNS
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Presenciais							26	22	
Non presenciais							13	11	
Total de horas cuatrimestrais							39	33	

6. Avaliación

ORDINARIA

CONTINUA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Traballo persoal	Traballo na aula, asistencia e exposicións de traballos	60,00%	T2, 4, X5, 10, EM5, 7, 8
Asistencia	Asistencia e aproveitamento das aulas	40,00%	T2, 4, X5, 10, EM5, 7, 8

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando iso ocorra, o profesor da disciplina actuará segundo o protocolo establecido.

ALTERNATIVA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			

Igual que extraordinaria

EXTRAORDINARIA

FERRAMENTAS	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
Traballo	Traballos de investigación	30,00%	T2, 4, X5, 10, EM5, 7, 8
Exame	Exame escrito	70,00%	T2, 4, X5, 10, EM5, 7, 8

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Bibliografía, materiais e documentos

REFERENCIAS BÁSICAS

- Blánquez, Javier e Omar León. *Loops. Una historia de la música electrónica en el siglo XX (Vol. 1 e 2)*. Barcelona: Reservoir Books, 2018.
- Blánquez, Javier e Juan Manuel Freire. *Teen Spirit. De viaje por el pop independiente*. Barcelona: Reservoir Books, 2004.
- Covach, John. *What's that sound? An Introduction to rock and It's history*. 5th ed. New York: Norton, 2018.
- Clayton, Martin et al, ed. *The cultural study of music: A critical introduction*. London: Routledge, 2013.
- Frith, Simon et al., ed. *La otra historia del rock*. Barcelona: Robinbook, 2006.
- Frith Simon e Andrew Goodwin. *On Record. Rock, Pop & the written word*. London: Routledge, 1990.
- Frith, Simon, Will Straw e John Street. *The Cambridge Companion to Pop and Rock*. New York: Cambridge, 2001.
- Illescas, Jon E. *La dictadura del videoclip*. Barcelona: El Viejo Topo, 2015.
- Longhurst, Brian. *Popular Music & Society*. Polity Books, 2009.
- Martínez, Sílvia. *Enganxats al heavy. Cultura, música i transgressió*. Barcelona: Pagès editors, 1999.
- Middleton, Richard, ed. *Reading Pop. Approaches to Textual Analysis in Popular Music*. New York: Oxford University Press, 2000.
- Middleton, Richard. *Studying Popular Music*. UK: McGraw-Hill, 1990.
- Negus, Keith. *Popular Music in Theory: An Introduction*. Cambridge: Polity Press, 1997.
- Puig, Luis e Jenaro Talens, eds. *Las culturas del rock*. Valencia: Fundación Bancaja, 1999.
- Shuker, Roy. *Popular Music Culture. The Key Concepts*. London: Routledge, 2012.
- Wall, Tim. *Studying Popular Music Culture*. London: Oxford University Press, 2003

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

8. Observacións

Programación Docente de INTRODUCCIÓN Á IMPROVISACIÓN

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA CONXUNTO

ESPECIALIDADE	TODAS								ITINERARIO	TODOS
CARÁCTER	C) Optativa								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO									XEFE/A DO DEPARTAMENTO	
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Carlos Castro Roig
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	2
ETCS/ CUADRIMESTRE						9			Idiomas	GALEGO, ESPAÑOL; INGLÉS
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Carlos Castro Roig				carloscastro@csmvigo.com					

2. Descritor de competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	A asignatura ten como obxectivo que o alumnado poida enriquecer a súa formación musical e instrumental no ámbito da música improvisada (idiomática e non idiomática) en diferentes linguaxes e formacións. A participación nunha formación instrumental deste tipo permitirá abordar un repertorio específico, que englobe de forma conxunta aspectos técnicos e idiomáticos característicos da improvisación. Esta materia ofrécese a todas as especialidades instrumentales.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Está relacionado con materias de Conxunto, Improvisación
TRANSVERSAIS	T7, T9, T10
XERAIS	X2, X4, X7, X8, X11, X17, X21, X22
ESPECÍFICAS	EI2, EI3, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Incorporar a improvisación (idiomática e non idiomática) como parte fundamental da expresión instrumental	EI2, EI7, X2, X4, X7, X8, X17, X22
Explorar técnicas instrumentais non convencionais que permitan obter unha maior variedade tímbrica	EI2, EI4, X4, X8, X17, X21, X22
Traballar as técnicas de improvisación (idiomática e non idiomática)	EI2, X2, X8, X11, X17, X22, EI7
Interpretar o repertorio en público como solista o en grupo, con e sen dirección, de forma solvente e autónoma	T7, T9, T10, X2, X4, X7, X21, X22, EI3, EI4, EI5, EI8, EI9, EI10

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
Práctica solista e de grupo	Preparación dun repertorio amosando características sonoras traballadas	todas
Aprendizaxe das distintas indicacións e grafías propias e a súa realización en grupo e solista	Función de cada instrumento dentro do grupo, e traballo do empaste sonoro.	todas
Práctica e exploración de recursos non convencionais do instrumento	Experimentación as técnicas instrumentais non convencionais que permitan obter a maior variedade tímbrica	todas
Audición ou gravacións	Interpretación en audición ou en gravación do repertorio abordado no cuadrimestre	1
Total de sesións por cuadrimestre		18

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
avaliación inicial	2		2

clases	34		34
Audicións-Gravacións	2		2
Traballo persoal	142		142
Total de horas por cuatrimestre			180

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Seguimento continuo	valóranse as capacidades adquiridas conforme a superación da aprendizaxe: exploración técnica, fluidez na improvisación, empaste no grupo	T7, T9, T10 X2, X4, X7, X8, X11, X17, X22 EI2, EI3, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	60%
Audicións / gravacións	valórase a capacidade artística de comunicación e o grado de compenetración co conxunto.	T7, T9, T10 X2, X4, X7, X8, X11, X17, X21, X22 EI2, EI3, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	40%

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adelantada-Dicembro-)			
Seguimento continuo	valóranse as capacidades adquiridas conforme a superación da aprendizaxe: exploración técnica, fluidez na improvisación, empaste no grupo	T7, T9, T10 X2, X4, X7, X8, X11, X17, X22 EI2, EI3, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	60%
Audicións / gravacións	valórase a capacidade artística de comunicación e o grado de compenetración co conxunto	T7, T9, T10 X2, X4, X7, X8, X11, X17, X21, X22 EI2, EI3, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	40%

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Audición pública	Interpretación en audición de obras ou fragmentos como solista ou en grupo, amosando as técnicas instrumentais e improvisatorias traballadas e con capacidade artística de comunicación	T7, T9, T10 X2, X4, X7, X8, X11, X17, X22 EI2, EI3, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	100%

EXTRAORDINARIA			
Audición pública	Interpretación en audición de obras ou fragmentos como solista ou en grupo, amosando as técnicas instrumentais e improvisatorias traballadas e con capacidade artística de comunicación	T7, T9, T10 X2, X4, X7, X8, X11, X17, X21, X22 EI2, EI3, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	100%

ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

LEVINE, M.: Jazz Theory. USA. Sher Music Co, 1995.

CORBETT, J.: A listener's guide to free improvisation, 2016, U. Chicago Press.

ALONSO, C.: Enseñanza y aprendizaje de la improvisación libre. E. Alpuerto, 2014.

BAILEY, D.: La improvisación. E. Trea, 2010.

MATTHEWS, W.: Improvisando. Turner música, 2012.

Programación Docente de INTERPRETACIÓN DA MÚSICA FOLK E NOVAS MÚSICAS

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA CONXUNTO

ESPECIALIDADE	CONXUNTO								ITINERARIO	TODOS
CARÁCTER	C) Optativa								TIPO DE CLASES	COLECTIVA
DEPARTAMENTO	PERCUSIÓN								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	CARLOS CASTRO ROIG
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	CARLOS CASTRO ROIG
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	2
ETCS/ CUADRIMESTRE					6				Idiomas	GALEGO, ESPAÑOL, ENGLISH
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	CARLOS CASTRO ROIG				carloscastro@csmvigo.com					

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Materia de conxunto na que se aborda a preparación e interpretación da música folk / tradicional principalmente de Galicia, alonxada do xeito tradicional. Ten cabida a composición e arranxos individuais e colaborativos así como a improvisación. Pretende ser un espazo no que se valore e fomenta a creatividade do alumnado traballando sobre un amplo repertorio aberto a influencias contemporáneas.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Coñecemento básico de cifrado americano ou acordes, e ser capaz de seguir un guión de melodía e cifrado armónico
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Está relacionado con materias de Conxunto
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T7, T8, T9, T10
XERAIS	X1, X2, X3, X6, X7, X8, X11, X17, X21, X22
ESPECÍFICAS	E1, E1 3, E1 4, E15, E16, E17, E1 8, E19, E110

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Crear e adaptar as diferentes obras utilizando recursos compositivos, harmónicos, formais, improvisatorios e tímbricos	T1, T2, T3, T7, T8, T9, T10, X1, X2, X3, X6, X7, X8, X11, X17, X22
Interpretar en grupo un repertorio (mínimo 3 obras) que reflectan o traballo en común	T3, T7, T8, T9, T10 X1, X2, X3, X6, X7, X8, X11, X17, X21,

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
Repertorio da música tradicional galega, folk e músicas do mundo	Preparación dun repertorio (mínimo 3 obras), amosando coñecemento da súa ornamentación, características sonoras e ritmos propios do estilo correspondente.	TODAS
Aspectos formais, compositivos e arranxos	Construcción formal, harmonización, composición e improvisación	TODAS
Sonoridade de conxunto	A función de cada instrumento dentro do grupo como traballo para conquistar empaste sonoro.	TODAS
Audición ou gravación	Interpretación en audición ou en gravación do repertorio abordado no cuadrimestre	2
Total de sesións por cuadrimestre		16

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
AVALIACIÓN INICIAL	2		2
CLASES	34		34
AUDICIÓN/GRAVACIÓN	2		2
TRABALLO PERSOAL	142		142
Total de horas por cuadrimestre			180

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
SEGUIMIENTO CONTÍNUO	Participación na creación das pezas do repertorio (composición, harmonización, arranxos)	T1, T2, T3, T7, T8,T9, T10 X1, X2, X3, X6, X7, X8, X11, X17, X21, X22 E11, E1 3, E1 4, E15, E16, E17, E1 8, E19, E110	60%
AUDICIÓN/GRAVACIÓN	Control técnico, coherencia no estilo interpretativo, concordancia coa forma e estética das obras, capacidade artística de comunicación e grado de compenetracion co conxunto..	T3, T7, T8,T9, T10 X1, X2, X3, X6, X7, X8, X11, X17, X21,	40%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto acontece, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adelantada-Dicembro-)			
SEGUIMIENTO CONTÍNUO	Participación na creación das pezas do repertorio (composición, harmonización, arranxos)	T1, T2, T3, T7, T8,T9, T10 X1, X2, X3, X6, X7, X8, X11, X17, X21, X22 E11, E1 3, E1 4, E15, E16, E17, E1 8, E19, E110	60%
AUDICIÓN/GRAVACIÓN	Control técnico, coherencia no estilo interpretativo, concordancia coa forma e estética das obras, capacidade artística de comunicación e grado de compenetracion co conxunto..	T3, T7, T8,T9, T10 X1, X2, X3, X6, X7, X8, X11, X17, X21,	40%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
AUDICIÓN PÚBLICA	Interpretación das obras que se traballaron no cuadrimestre con control técnico, coherencia no estilo interpretativo, concordancia coa forma e estética das obras, capacidade artística de comunicación e grado de compenetracion co conxunto..	T3, T7, T8,T9, T10 X1, X2, X3, X6, X7, X8, X11, X17, X21,	100%
EXTRAORDINARIA			
AUDICIÓN PÚBLICA	Interpretación das obras que se traballaron no cuadrimestre con control técnico, coherencia no estilo interpretativo, concordancia coa forma e estética das obras, capacidade artística de comunicación e grado de compenetracion co conxunto..	T3, T7, T8,T9, T10 X1, X2, X3, X6, X7, X8, X11, X17, X21,	100%
ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			
7. Alumnado con necesidades educativas especiais			
DESCRIPCIÓN		CRITERIOS E PAUTAS	
No marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.		Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.	
8. Bibliografía, materiais e documentos			
Cancioneiros e música tradicional de Galicia: Castro Sampedro, Bal y Gay. Cancioneiro Popular Galego: Schubart, Santamarina.			

Programación Docente de LINGUAXES E TÉCNICAS DA MÚSICA CONTEMPORÁNEA

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA LINGUAXES E TÉCNICAS DA MÚSICA

ESPECIALIDADE	TODAS								ITINERARIO	TODOS
CARÁCTER	C) Optativa								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	COMPOSICIÓN								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	D. Jacobo Gaspar Grandal
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	D. Jacobo Gaspar Grandal
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1
ETCS/ CUADRIMESTRE					3				Idiomas	Galego, español.
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	D. Jacobo Gaspar Grandal				jacobogaspar@cmvigo.com				Consultar táboa anexa	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Desenvolvemento de habilidades e adquisición de coñecementos que faciliten ao alumno a percepción, a creación, a interpretación, a reflexión e a documentación no que se refire á creación musical dos séculos XX e XXI. Asimilación e práctica das principais teorías sobre a organización sonora da música contemporánea. Estudo das principais técnicas e métodos referidos á organización das alturas, á construción rítmica e melódica, á creación de texturas, á concepción do timbre, ao plantexamento i estruturación formal así como ao proceso compositivo mesmo das obras musicais pertencentes ao repertorio contemporáneo.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Análise, Harmonía e contrapunto.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Análise, Harmonía e contrapunto.
TRANSVERSAIS	T1, T2, T4, T7, T8, T10
XERAIS	X1, X3, X10, X11, X12, X13, X15, X17
ESPECÍFICAS	E1, E5, EP3

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Coñecer a evolución da linguaxe así como as principais técnicas compositivas da música contemporánea.	T1, 4, 7, X1, 11, 13, 15, 17, E2
2. Coñecer os fundamentos estéticos e estilísticos dos principais compositores, escolas e tendencias da creación musical contemporánea.	T1, 4, 7, 8, X1, 10, 12, 13
3. Fomentar o interese pola creación musical artística actual, así como polo seu estudo e interpretación.	T2, 8, 10, X10
4. Relacionar as linguaxes e técnicas estudadas co seu resultado sonoro.	X12
5. Coñecer as relación existentes entre a creación musical contemporánea e outras disciplinas do pensamento científico e humanístico.	T1, 8, X1

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. A música dende 1950 ata a actualidade.	1.1. Periodificación. 1.2. Principais transformacións nos diferentes parámetros da linguaxe musical.	2
2. Correntes estilísticas dende 1950 ata a actualidade. Linguaxes e técnicas.	2.1. Vanguardas seriais e vanguardas non seriais. 2.2. Composición alxóritmica. 2.3. Espectralismo. 2.4. Música concreta instrumental. 2.5. Música electroacústica.	5
3. Tendencias da creación actual.	3.1. A transformación do sonido instrumental. - 3.2. Música saturada. - 3.3. Propostas interculturais e intertextuais. 3.4. Tradición e modernidade. 3.5. Música e arte sonoro.	4
4. Música e arte sonoro.	4.1. Arte sonoro e prácticas artísticas relacionadas - 4.2. Conxerxencias disciplinares e intermedialidade.	4
4. A creación musical galega e española no contexto actual.	4.1. Música galega actual - 4.2. Música española actual	2
Total de sesións por cuadrimestre		17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clases	17		17
Avaliación	2		2
Realización tarefas/ traballo individual		41	41

Entrega de traballos		30	30
		Total de horas por cuadrimestre	
		90	
6. Avaliación			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Entrega de traballos	<p>Hai dúas modalidades de traballo:</p> <p>A: traballo teórico ou de análise sobre algún contido do currículo. Este traballo deberá expoñerse na clase.</p> <p>B: traballo de composición nalgún dos estilos tratados tomando como orgánico de referencia algún que sexa asumible polos alumnos matriculados na materia. Esta obra será interpretada na aula. O alumno compositor realizará tamén unha breve exposición sobre o proceso de composición da mesma.</p> <p>As exposicións, tanto do traballo tipo A como do tipo B, terán unha duración aproximada de 15 minutos.</p>	T1, T8, T10, X1, X3, X11, X12, X15, X17, E11, E15, EP3	70%
Traballo persoal	<p>1. Realizar correctamente as actividades que se plantexan, ou desenvolven, na clase.</p> <p>2. Participar activamente nas actividades propostas.</p>	T1, T2, T4, T7, X10	30%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Dembro-)			
Exame escrito	<p>1. Diferenciar e recoñecer as características máis importantes dos diferentes xéneros e estilos traballados no cuadrimestre.</p> <p>2. Identificar mediante a análise as formas empregadas na música dos períodos traballados no cuadrimestre, relacionando as mesmas cos demais parámetros musicais.</p> <p>3. Analizar os diferentes parámetros que configuran a linguaxe musical (harmonía, ritmo, melodía, textura, timbre e dinámica) nas obras do repertorio musical dos períodos traballados no cuadrimestre, extraendo conclusións que permitan identificar un determinado autor ou corrente estilística.</p> <p>4. Establecer relacións entre a música e o texto das obras musicais que abarquen vínculos formais e extramusicais.</p> <p>5. Comprender o funcionamento a través da análise, da harmonía dos períodos traballados no cuadrimestre e a súa evolución, no que respecta aos seus elementos morfolóxicos e sintácticos.</p> <p>6. Recoñecer auditivamente as características principais do estilo traballado no cuadrimestre (harmonía, melodía e forma).</p>	T1, T2, T4, T7, T8, T10, X1, X3, X10, X11, X12, X13, X15, X17, E11, E15, EP3	100%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame escrito	Ídem avaliación ordinaria (convocatoria adiantada-Dembro)	T1, T2, T4, T7, T8, T10, X1, X3, X10, X11, X12, X13, X15, X17, E11, E15, EP3	100%
EXTRAORDINARIA			
Exame escrito	Ídem avaliación ordinaria (convocatoria adiantada-Dembro)	T1, T2, T4, T7, T8, T10, X1, X3, X10, X11, X12, X13, X15, X17, E11, E15, EP3	100%
ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			
7. Alumnado con necesidades educativas especiais			
DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS		
No marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.		
8. Bibliografía, materiais e documentos			

Dibelius, Ulrich. La música contemporánea a par tir de 1945. Ed. Akal.

Lester, Joel. Enfoques analíticos de la música del siglo XX. Ed: Akal.

Michels, Ulrich. Atlas de Música, vols. I e II. Ed. Alianza, 1982 Michels, Ulrich. Atlas de Música, vols. I e II. Ed. Alianza, 1982.

Morgan, Robert P. La música del siglo XX. Ed: Akal.

Perle, George. Composición serial y atonalidad. Barcelona: Idea books, 1999.

Persichetti. Armonía del siglo XX. Madrid: Real Musical, 1985.

Programación Docente de Contidos Dixitais

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA REPERTORIO DE ORQUETRA E INSTRUMENTOS AFÍNS (I-VI)

ESPECIALIDADE	TODAS				ITINERARIO	TODOS				
CARÁCTER	OPTATIVA				TIPO DE CLASES	COLECTIVA				
DEPARTAMENTO	VENTO METAL				XEFE/A DO DEPARTAMENTO	JUAN CARLOS DIAZ ALVAREZ				
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	JESÚS VICENTE MONZÓ
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais	2
ETCS/ CUADRIMESTRE					6	6			Idiomas	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	JESÚS VICENTE MONZÓ				fjvm@cmvigo.com					

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Investigación, aprendizaxe e uso práctico de ferramentas e recursos dixitais e/ou online que nos axuden na nosa práctica como intérpretes, investigadores ou docentes. O uso produtivo de internet máis aló do facebook.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuatrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuatrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	A relación natural que se establece entre os contidos propios e os contidos das disciplinas. O grao de complementariedade entre as disciplinas creará unha base firme para o futuro musical e profesional do alumno/a
TRANSVERSAIS	T1, T2,T3, T6, T7, T11, T13, T15
XERAIS	X8, X21, X24, X25
ESPECÍFICAS	E4, E6, E8, E10

3. Obxectivos

DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Ser conscientes das posibilidades que nos brinda internet e o entorno dixital en recursos e ferramentas diversas.	T1, T2,T3, T6, T7, T11, T13, T15 X8, X21, X24, X25 E4, E6, E8, E10

Coñocer estos recursos e familiarizarse con este contorno.	T1, T2,T3, T6, T7, T11, T13, T15 X8, X21, X24, X2 E4, E6, E8, E10

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
Ferramentas Google	Coñocer as posibilidades que brindan estos recursos para o noso uso como docentes ou investigadores.	6
Software para músicos	Coñocer as posibilidades que brindan estos recursos para o noso uso como docentes ou investigadores.	4
Tratamento multimedia	Coñocer as posibilidades que brindan estos recursos para o noso uso como docentes ou investigadores.	6
Total de sesións por cuadrimestre		16

5. Metodoloxía e Planificación Docente

CUATRIMESTRE V-VI

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clases	30		30
Tutorías	2		2
Preparación		148	148
Total de horas por cuadrimestre			180

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
FERRAMENTAS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
ASISTENCIA CLASE (escenario presencial, semipresencial ou non presencial, de acordo coa situación sanitaria derivada da COVID-19)	Participar, traballar en equipo e mostrar una educación acorde co o nivel educativo	50%	T1, T2,T3, T6, T7, T11, T13, T15 X8, X21, X24, X2 E4, E6, E8, E10
TAREFAS CLASES (escenario presencial, semipresencial ou non presencial, de acordo coa situación sanitaria derivada da COVID-19)	Demostrar o coñecemento dos diferentes recursos e ferramentas dixitais expostos.	50%	T1, T2,T3, T6, T7, T11, T13, T15 X8, X21, X24, X2 E4, E6, E8, E10

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiada-Dezembro-)

EXAME (se a situación sanitaria derivada da COVID-19 impide a presencialidade, realizarase o exame a través de vídeo chamada)	Demostrar o coñecemento dos diferentes recursos e ferramentas dixitais expostos programados.	100%	T1, T2, T3, T6, T7, T11, T13, T15 X8, X21, X24, X2 E4, E6, E8, E10
---	--	------	--

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)

EXAME (se a situación sanitaria derivada da COVID-19 impide a presencialidade, realizarase o exame a través de vídeo chamada)	Demostrar o coñecemento dos diferentes recursos e ferramentas dixitais expostos programados.	100%	T1, T2, T3, T6, T7, T11, T13, T15 X8, X21, X24, X2 E4, E6, E8, E10
---	--	------	--

EXTRAORDINARIA

EXAME (se a situación sanitaria derivada da COVID-19 impide a presencialidade, realizarase o exame a través de vídeo chamada)	Demostrar o coñecemento dos diferentes recursos e ferramentas dixitais expostos programados.	100%	T1, T3, T6, T13, X3, X11, X15, E6, E8, E9
---	--	------	---

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos